

Πολιτικές, οικονομικές, επιστημονικές και κοινωνικές εξελίξεις (17ος - 18ος αιώνας)

Σε αυτή την ενότητα μελετώ...

1. Πολιτικές εξελίξεις: ανάδυση εθνικών μοναρχιών και θρίαμβος απολυταρχίας (αξιοποίηση χάρτη), ρόλος του Κοινοβουλίου στην Αγγλία
Οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις: αγροτική επανάσταση, τριγωνικό εμπόριο, μερκαντιλισμός/προστατευτισμός, άνοδος αστικής τάξης
Επιστημονικές εξελίξεις: ορθολογισμός, εφευρέσεις

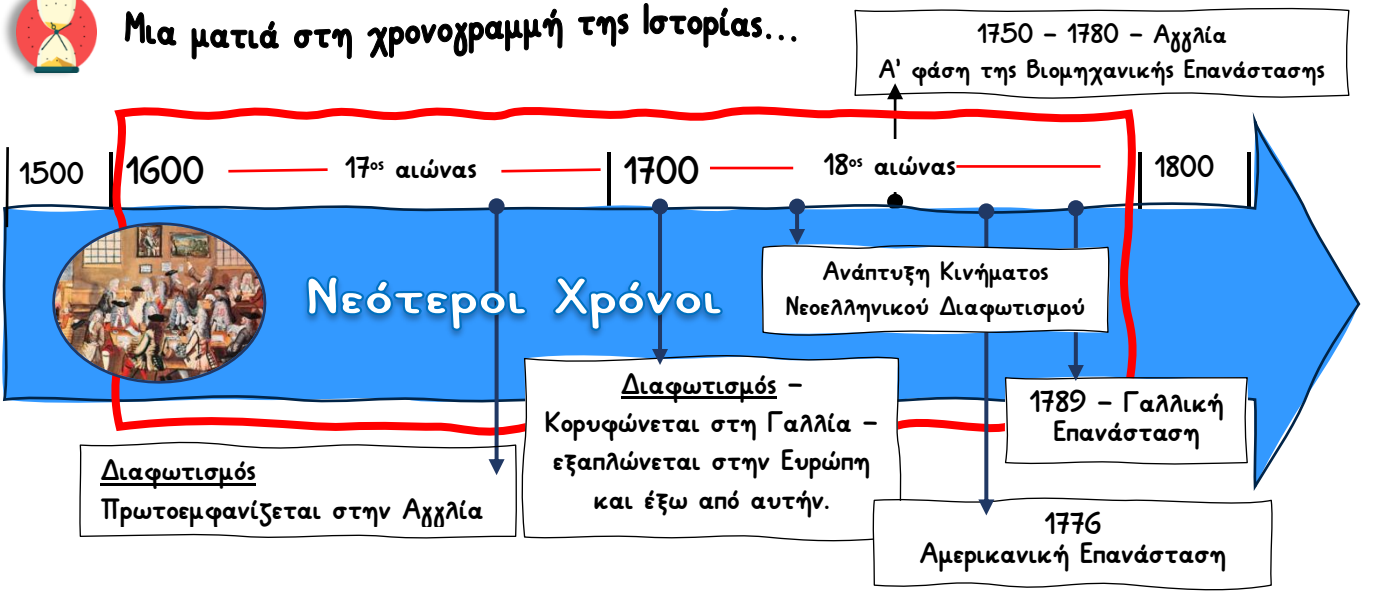
Από το σχολικό εγχειρίδιο...

Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία
Β' Γυμνασίου

- [«Πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις 15^ο - 18^ο αι.», σελ. 124 - 128]
- [«Εξελίξεις στα Γράμματα, τις Επιστήμες και τις Τέχνες κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα», σελ. 129 - 131]

Μια ματιά στη χρονογραμμή της Ιστορίας...

Στα χνάρια της Ιστορίας...

Η Ευρώπη όπως διαμορφώθηκε στα μέσα του 17^{ου} αιώνα

Πηγή: Ιωάννης Δημητρούκας, Θουκυδίδης Ιωάννου, Κώστας Μπαρούτας, Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565 - 1815, σ.σ. 147, Εκδόσεις ΙΤΥΕ «Διόφαντος», Αθήνα 2016

Μάθε ότι...

Κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα παρατηρούνται στην Ευρώπη σημαντικές πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και επιστημονικές εξελίξεις.

1.1

Οι πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα

α. Ανάδυση εθνικών μοναρχιών: Πρόκειται για ένα νέο πολιτειακό σύστημα που διαμορφώθηκε στην Ευρώπη (17^{ος} - 18^{ος} αι.), αφού είχε διαμορφωθεί η αντίληψη ότι κάθε έθνος αποτελεί και ένα κράτος.

β. Ο θρίαμβος της απολυταρχίας: Το πολιτειακό σύστημα της απόλυτης μοναρχίας, που είχε ήδη εδραιωθεί στην Ευρώπη κατά τον 16^ο αιώνα, θριάμβευσε κατά τον 17^ο - 18^ο αιώνα με τη συνεργασία των ηγεμόνων και των αστών σε βάρος κυρίως των ευγενών.

Το Αγγλικό Κοινοβούλιο συνεδριάζει (1641).
Πίνακας του Τζον Σίγκλεντον Κόπλεϊ

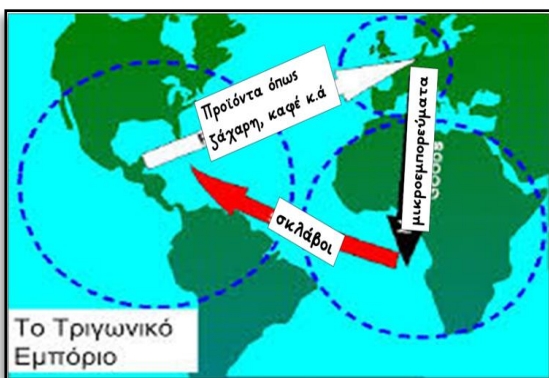

☑ **ΕΞΑΙΡΕΣΗ** αποτέλεσε η Αγγλία στην οποία είχε ενισχυθεί ο ρόλος του Κοινοβουλίου. Έτσι, μετά τον εμφύλιο πόλεμο και την «Ένδοξη Επανάσταση» (1688) εφαρμόστηκε στην χώρα το πολίτευμα της Συνταγματικής Μοναρχίας.

1.2

Οι οικονομικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα

α. Η Αγροτική Επανάσταση που έγινε με την εμφάνιση νέων μεθόδων καλλιέργειας και την επέκταση στη χρήση μηχανημάτων.

β. Το τριγωνικό εμπόριο αποτέλεσε την πιο προσοδοφόρα εμπορική δραστηριότητα για τους Ευρωπαίους και διεξαγόταν σε τρεις φάσεις, μεταξύ δηλαδή της Ευρώπης, της Αφρικής και της Αμερικής. Οι Ευρωπαίοι μετέφεραν στην Αφρική μικροεμπορεύματα και με αυτά αγόραζαν σκλάβους, τους οποίους αντάλλαζαν στην Αμερική με προϊόντα όπως ζάχαρη, καφέ κ.ά. τα οποία μετέφεραν τελικά στην Ευρώπη.

γ. Μερκαντιλισμός ή του προστατευτισμός: Οικονομική πρακτική που είχε επικρατήσει στην Ευρώπη από το 16^ο ως το 18^ο αι. Σύμφωνα αυτή ο πλούτος μιας χώρας βασιζόταν στα αποθέματα των πολύτιμων μετάλλων που διέθετε. Έτσι το κράτος επιδίωκε η αξία των εξαγωγών να είναι υψηλότερη από την αξία των εισαγωγών, ώστε με το πλεόνασμα των χρημάτων να αγοράζονται πολύτιμα μέταλλα. Για αυτό ενθάρρυνε τις εξαγωγές και αποθάρρυνε τις εισαγωγές.

1.3 Οι κοινωνικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα

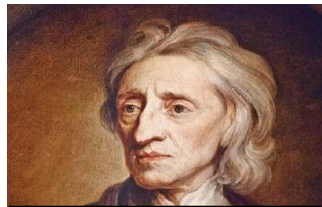
α. Η άνοδος της αστικής τάξης: Η αστική τάξη (τραπεζίτες, βιομήχανοι και μεγαλέμποροι) συνεχώς ισχυροποιείται και γίνεται η κυρίαρχη δύναμη των εξελίξεων στη Δυτική Ευρώπη. Ο υπόλοιπος πληθυσμός, δηλαδή οι αγρότες, οι χωρικοί και τα ασθενέστερα στρώματα των πόλεων (εργάτες, μικροεπαγγελματίες και άλλοι) ζουν σε άθλιες συνθήκες και δεν έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν ακόμα και τα απολύτως αναγκαία.

1.4 Οι επιστημονικές εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα

α. Η εμφάνιση του ορθολογισμού: Ορθολογισμός ονομάστηκε η φιλοσοφική θεωρία με βάση την οποία οι διανοούμενοι κατά τον 17^ο - 18^ο αιώνα αμφισβήτησαν τις προκαταλήψεις (ιδεολογικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές) του παρελθόντος και προσπάθησαν να ερμηνεύσουν τον κόσμο με βάση τη λογική, υποστηρίζοντας ότι η κύρια πηγή της κάθε αλήθειας είναι η λογική απόδειξη. Κύριοι εκφραστές του ορθολογισμού ήταν:

Ρενέ Ντεκάρτ

Τζον Λοκ

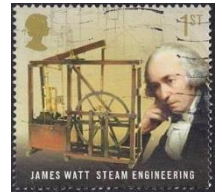

Φράνσις Μπέικον

Ισαάκ Νεύτων

β. Οι εφευρέσεις: Η επικράτηση του ορθολογισμού συνέβαλε αποφασιστικά στην ανάπτυξη των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας. Η επιστημονική έρευνα κατά τον 18^ο αιώνα έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική εφαρμογή. Μεγάλα επιτεύγματα της εποχής αποτελούν η εφεύρεση του αλεξικέραυνου, του θερμόμετρου, της μπαταρίας, του αερόστατου. Η σημαντικότερη, όμως, τεχνική εφεύρεση υπήρξε η τελειοποίηση της ατμομηχανής (1769) από τον Σκότο Τζέιμς Βατ.

Ανακεφαλαιώνοντας ...

Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, σημειώνοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», στην ανάλογη στήλη.

	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
1. Η ανάδυση των εθνικών μοναρχιών υπήρξε μια από τις πολιτικές εξελίξεις του 17 ^{ου} - 18 ^{ου} αιώνα.		
2. Το τριγωνικό εμπόριο αποτέλεσε την πιο προσοδοφόρα εμπορική δραστηριότητα για τους Ευρωπαίους.		
3. Βασικό χαρακτηριστικό της Αγροτικής Επανάστασης ήταν η επέκταση στη χρήση μηχανημάτων.		
4. Η αστική τάξη (17 ^{ος} - 18 ^{ος}) γίνεται η κυρίαρχη δύναμη των εξελίξεων στη Δυτική Ευρώπη.		
5. Με τη θεωρία του ορθολογισμού οι διανοούμενοι διατήρησαν τις προκαταλήψεις του παρελθόντος.		
6. Η σημαντικότερη τεχνική εφεύρεση υπήρξε η τελειοποίηση της ατμομηχανής (1769) από τον Σκότο Τζέιμς Βατ.		